

Asia: VN/19550/2025

Lausuntopyyntö: rakennusarkkitehti (YAMK) ja rakennusmestari (YAMK) tutkintonimikkeet

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA ry kannattaa ehdotettuja muutoksia.

Rakennusarkkitehdeillä (AMK) ja rakennusmestareilla (AMK) on oltava mahdollisuus suorittaa ylempi ammattikorkeakoulututkinto muiden ammattikorkeakouluista valmistuneiden tapaan. Tällä hetkellä ammattikorkeakoulusta valmistuneet rakennusarkkitehdit ja rakennusmestarit eivät ole yhdenvertaisessa asemassa muiden korkeakoulututkinnon suorittaneiden kanssa.

Tutkintonimikkeiden lisääminen asetuksen liitteeseen on perusteltua sekä rakennusarkkitehtien ja rakennusmestareiden että myös rakennusalan näkökulmasta.

Tarve ylemmälle ammattikorkeakoulututkinnolle rakennusarkkitehtien ja rakennusmestareidennäkökulmasta

Rakennusarkkitehti (AMK)- tai rakennusmestari (AMK)- tutkinnon suorittaneelle ei ole olemassa jatkokoulutusreittiä, joka mahdollistaa työn ohessa ylemmän korkeakoulututkinnon suorittamisen. Ainoa tapa suorittaa arkkitehtuurin alan ylempi korkeakoulututkinto on pyrkiä yliopistojen arkkitehtikoulutukseen.

Ilman ylemmää ammattikorkeakoulututkintoa ei saa kelpoisuutta hakea kunnallisia virkoja tai tehtäviä, joissa vaaditaan soveltuva ylempi korkeakoulututkinto. Tällöin 240 opintopistettä suorittaneen rakennusarkkitehdin on haettava yliopistoon 120 opintopisteen maisterin tutkintoa

suorittamaan tullakseen hakukelpoiseksi monissa kunta-alan työpaikoissa. Nykytilassa moni maisteriksi valmistuva rakennusarkkitehti tulee suorittaneeksi yli 360 opintopistettä. Tämä pidentää valmistumista ja vie resursseja.

Jatkokoulutusmahdollisuus oman ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittamisen kautta tarjoaa rakennusarkkitehdeille ja rakennusmestareille mahdollisuuden kehittää ammattiosaamista ja mahdollistaa etenemisen vaativimpiin suunnittelu- tai toteutustehtäviin. Rakennusarkkitehti (YAMK) - ja rakennusmestari (YAMK)-tutkinto täydentäisivät rakennusalan tutkintojen valikoiman ja takaisi näille ammattiryhmille jatkokoulutusreitit, joka mahdollistaa opiskelun työn ohessa.

Tarve jatkokoulutusmahdollisuudelle alan näkökulmasta

Arkkitehtuuralan toimijoiden laajalla rintamalla on selvitetty arkkitehtuurin alan ammattilaisten osaamisen ja työvoiman tarpeita sekä alan tulevaisuuden haasteita. Selvityshanke käynnistyi Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ry:n ja Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA ry:n aloitteesta keväällä 2022 ja loppuraportti julkaistiin tammikuussa 2023. Hankkeessa oli mukana alan toimijoista: Arkkitehtitoimistojen liitto, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit ry, Suomen Arkkitehtiliitto, Suomen maisema-arkkitehtiliitto, Suomen Kuntaliitto, Suunnittelu- ja konsultointiyritykset ja Taiteen edistämiskeskus.

Selvityksen johtopäätös oli, että sekä eläkepoistuma että alan muutokset merkitsevät työvoimatarpeen kasvua tulevaisuudessa. Myös OPM:n ennakointityössä on päädytty samanlaisiin tuloksiin.

Ympäristöministeriö teki keväällä 2023 kunnille kyselyn kaavoitusresursseista ja kutsui arkkitehti Matti Vatilon selvittämään, millaisia johtopäätöksiä kuntien vastauksista voi tehdä. Yksi suosituksista oli se, että luodaan täydennys- ja lisäkoulutusmenettelyt, joiden avulla amk-koulutuksen saaneet insinöörit, rakennusarkkitehdit, rakennussuunnitteluun suuntautuneet arkkitehdit ja muun soveltuvan maisteritutkinnon suorittaneet voivat täydentää osaamistaan ja hakeutua kaavoitus- ja muihin alueidenkäytön suunnittelun asiantuntijatehtäviin. Rakennusarkkitehti (ylempi AMK) tutkinnon kautta olisi myös mahdollista kouluttaa myös kaavoituspuolen osaajia alalle.

Rakennusmestareiden kohdalla ei ole tehty vastaavia selvityksiä, mutta mahdollisuus osaamisen kehittämiseen myös heidän kohdallaan on hyvä asia koko rakennusalan näkökulmasta.

Aarnio Antti
Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA ry